

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Bosansko-podrinjski kanton Goražde
GRAD GORAŽDE
Služba za finansije, trezor i privredu

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA
GRADA GORAŽDE
ZA PERIOD 2018 - 2020

Goražde, juni 2017. godine

UVOD

Zakonom o Budžetima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj:102/13; 09/14; 13/14; 08/15; 91/15; 102/15; 104/16) uspostavljeno je srednjoročno planiranje kao, kontinuiran proces, koji počinje srednjoročnom ekonomskom i fiskalnom prognozom, a završava odobrenim konačnim budžetom i procjenama za buduće dvije godine.

Ovaj Dokument okvirnog budžeta za period 2018-2020.godina predstavlja fiskalni okvir budžeta Grada Goražde za 2018.godinu, te preliminarne projekcije za 2019. i 2020.godinu, ujedno DOB predstavlja preliminarni nacrt budžeta za 2018.godinu.

Postupak pripreme DOB-a počinje dostavljanjem instrukcije broj: 1 o načinu i elementima izrade DOB-a koja sadrži: osnovne ekonomske pretpostavke i smjernice za pripremu DOB-a, tabele pregleda prioriteta budžetskih korisnika, te dinamiku i rokove pripreme DOB-a.

U Članu 15. Zakonom o Budžetima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj:102/13; 09/14; 13/14; 08/15; 91/15; 102/15; 104/16) koji se odnosi na Budžetski kalendar definisani su rokovi prema kojim se priprema i usvaja budžet, a samim tim i Dokument okvirnog Budžeta.

Na osnovu navedenog člana Zakona o Budžetima u Federaciji BiH, Služba za finansije, trezor i privredu je pristupila izradi Dokumenta okvirnog Budžeta Grada Goražde za period 2018 - 2020.godina. Dana 14.02.2017.godine Služba za finansije, trezor i privredu je aktom (broj:03-1-14-1-594/2017) uputila svim budžetskim korisnicima (Općinskom pravobranilaštvu, Kabinetu Načelnika, Službi općinskog vijeća te ostalim Službama, kao i Javnim ustanovama koje su od 01.01.2016.godine preuzete na trezor) Instrukciju broj: 1 odnosno instrukciju za izradu DOB-a Grada Goražde za period 2018 - 2020. godine, zajedno sa tabelom prioriteta.

Na osnovu navedene instrukcije, a prema odredbama člana 15. Zakona o budžetima u Federaciji BiH budžetski korisnici su svoje tabele prioriteta sa obrazloženjem trebali dostaviti do 15.04.2017.godine.

Do ostavljenog roka samo su svoje zahtjeve dostavili: Služba za društvene djelatnosti, opću upravu i zajedničke poslove, Služba za geodetske, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina, Služba za civilnu zaštitu i mjesne zajednice, Služba za boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu, JU za predškolski odgoj i obrazovanje, JU Sportski centar, kao i Služba za finansije, trezor i privredu.

Dana 18.04.2016.godine Služba za finansije, trezor i privredu je uputila Urgenciju (broj: 03-1-14-3-1690/17) prema ostalim budžetskim korisnicima da do 05.05.2017.godine dostave svoje prijedloge za izradu DOB-a.

Do ostavljenog roka samo su svoje prijedloge dostavili: JU Centar za kulturu, Općinsko pravobranilaštvo i Služba Općinskog vijeća.

Dana 08.05.2017.godine Služba za finansije, trezor i privredu je uputila Urgenciju (broj:03-1-14-3-1899/17) za hitnu dostavljanje traženih podataka prema onim budžetskim korisnicima da dostave tražene podatke.

Do dana dostavljanja ovog dokumenta budžetski korisnici nisu dostavili tražene podatke.

Dostavljeni Zahtjevi bi će obrazloženi kroz oblast upravljanje potrošnjom.

Na osnovu Član 18. Zakona o Budžetima u Federaciji BiH propisano je da na osnovu prijedloga prioriteta budžetskih korisnika za izradu DOB-a Ministarstvo finansije priprema DOB i dostavlja ga Vladi do 15.juna.

Vlada razmatra i usvaja DOB do 30. juna tekuće godine zajedno sa srednjoročnim okvirom rashoda za tri godine nakon čega se dostavlja Parlamentu kao informacije.

Članom 28. Zakona o Budžetima u Federaciji BiH regulisano je da se odredbe člana 18. shodno primjenjuju i na općine.

Dokument okvirnog budžeta Grada Goražde za 2018 - 2020.godine obuhvata slijedeće oblasti:

1. Makroekonomske pokazatelje za period 2015 – 2020 godine;
2. Projekciju direktnih i indirektnih prihoda;
3. Srednjoročnu projekciju prihoda Grada Goražde;
4. Upravljanje potrošnjom.

Makroekonomski pokazatelji za period 2015 – 2020 godine i srednjoročna fiskalna politika i projekcija direktnih i indirektnih prihoda su preuzete iz revidiranih projekcija prihoda od direktnih i indirektnih poreza za kanton i općine za 2017. godinu i period 2018. – 2020. godine Federalnog Ministarstva finansija proslijeđenih posredstvom Ministarstva finansija BPK-a.

1. MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI ZA PERIOD 2015. – 2020. GODINA

Tabela : Makroekonomski pokazatelji za period 2015. – 2020.godina

Indikatori	Zvanič i podaci	Projekcije				
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Nominalni BDP u mil KM	29,462	30,389	31,709	33,245	34,962	36,925
Nominalni rast u %	4.5	3.1	4.3	4.8	5.2	5.6
BDP deflator (predhodna godina = 100)	100.8	100.2	101	101.2	101.4	101.5
Realni BDP u mil KM (predhodna godina = 100)	29,229	30,334	31,391	32,844	34,494	36,379
Realni rast u %	3.7	3	3.3	3.6	3.8	4.1
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	-1	-1.1	0.9	1.2	1.5	1.4
Potrošnja u mil KM	29,619	30,231	31,385	32,631	33,981	35,382
Realni rast u %	1.5	2.4	2.7	2.7	2.7	2.7
Vladina potrošnja u mil KM	6,160	6,283	6,409	6,537	6,668	6,801
Realni rast u %	0.8	1.2	0.5	0.8	0.5	0.5
Privatna potrošnja u mil KM	23,459	23,947	24,975	26,094	27,313	28,580
Realni rast u %	1.7	2.7	3.2	3.2	3.3	3.2
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil KM	5,024	5,087	5,580	6,149	6,786	7,441
Realni rast u %	-3.5	0.7	9.4	9.9	10	9.3
Vladine investicije u mil KM	535	508	635	857	1,097	1,382
Realni rast u %	-53.5	-5.8	23.2	33.4	26.1	24.1
Privatne investicije u mil KM	4,489	4,579	4,945	5,292	5,688	6,058
Realni rast u %	10.6	1.5	7.9	6.9	7.4	6.4
Uvoz u mil KM	15,281	15,327	16,301	17,415	18,678	19,875
Nominalni rast u %	-1.5	0.3	6.4	6.8	7.3	6.4
Realni rast u %	0.9	2.3	4.8	5.3	5.2	4.2
Izvoz u mil KM	9,863	10,139	10,863	11,716	12,694	13,691
Nominalni rast u %	5.8	2.8	7.1	7.9	8.3	7.9
Realni rast u %	6.3	4.7	5.3	5.6	5.5	4.4
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	12.5	13.2	13.2	13.5	13.9	14.7
Bilans tekućeg računa u mil KM	-1,589	-1,333	-1,571	-1,832	-2,108	-2,300
Rast u %	-22	-16.1	17.8	16.6	15.1	9.1
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-5.4	-4.4	-5	-5.5	-6	-6.2

Izvor: Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP), mart 2017.godine

2. PROJEKCIJE DIREKTNIH I INDIREKTNIH PRIHODA

U nastavku su date projekcije prihoda po osnovu indirektnih i direktnih poreza prosljeđenih od Federalnog Ministarstva finansija posredstvom Ministarstva finansija BPK-a.

2.1. Izvršenje prihoda od indirektnih poreza kantona i općine kantona pojedinačno na jedinstvenom računu za 2016.godinu, revidirane projekcije za 2017. godinu i plan za period 2018-2020.godina

Indirektni porezi	Izvršenje 2016	2017	2018	2019	2020
Bosansko podrinjski kanton	23.857.145	22.650.209	23.418.659	25.538.483	27.787.033
Kanton	21.798.490	20.671.510	21.372.829	23.307.467	25.359.586
Foča-Ustikolina	245.278	224.761	232.386	253.422	275.734
Goražde	1.689.690	1.643.565	1.699.326	1.853.146	2.016.308
Pale - Prača	123.687	110.374	114.118	12.448	135.405
Općine/Gradovi - ukupno	2.058.655	1.978.700	2.045.831	2.231.016	2.427.448

2.2. Izvršenje prihoda po osnovu indirektnih prihoda za 2016.godinu, revidirane projekcije za 2017.godinu i plan za period 2018-2020.godina za direkciju cesta

KANTON	Izvršenje 2016	2017	2018	2019	2020
Bosansko-podrinjski kanton	710.781	680.404	703.487	767.166	834.712

2.3. Izvršenje prihoda po osnovu poreza na dohodak za 2016.godinu, revidirane projekcije za 2017.godinu i plan za period 2018. – 2020. godina za kanton i općine zbirno.

POREZ NA DOHODAK	Izvršenje 2016	2017	2018	2019	2020
Kanton	2.612.093	2.638.403	2.670.064	2.707.445	2.818.450
Općine/Gradovi	1.373.687	1.387.235	1.403.882	1.423.536	1.481.901

2.4. Izvršenje prihoda po osnovu poreza na dobit za 2016.godinu, revidirana projekcija za 2017.godinu i plan za period 2018. – 2020. godina

POREZ NA DOBIT	Izvršenje 2016	2017	2018	2019	2020
	1.977.315	2.388.023	2.416.679	2.450.512	2.487.270

3. SREDNJOROČNA PROJEKCIJA PRIHODA GRADA GORAŽDE

Ovo poglavlje sadrži projekcije prihoda za koje se očekuje da će biti na raspolaganju organima vlasti na prostoru Grada Goražde, iz kojih će biti finansirane javne potrebe općine.

Imajući na umu postojeću situaciju, kao i činjenicu da Služba za finansije, trezor i privredu, vrlo malim dijelom može utjecati na ukupnu fiskalnu strategiju za naredni srednjoročni period evidentno je da kao realna osnova za izradu i prezentaciju srednjoročne fiskalne strategije će poslužiti prognoze i pretpostavke prosljeđenih od Federalnog Ministarstva finansija posredstvom Ministarstva finansija BPK-a.

U kontekstu ranije spomenutog, kao i analiza ostvarenja prihoda proteklih godina i trenda izvršenja za prva tri mjeseca tekuće 2017. godine, Služba za finansije, trezor i privredu je uradila moguću projekciju prihoda koji pripadaju Gradskom budžetu. Osnov za projekciju prihoda za 2018.godinu je izvršenje prihoda za 2016.godinu.

3.1. Porezni prihodi

3.1.1. Indirektni porezi koji se prikupljaju na račun Uprave za indirektno oporezivanje

Prihodi prikupljeni po osnovu indirektnih poreza (PDV-a, carinskih dadžbina i akciznih dadžbina) se uplaćuju na Jedinstveni račun indirektno oporezivanje (UINO), nakon čega se raspodjeljuju slijedećim redom: (1) raspodjela na račun rezervi, (2) raspodjela za sredstva za financiranje Institucija BiH, (3) raspodjela prihoda između entiteta i Brčko Distrikta i (4) otplata vanjskog duga. Nakon raspodjele sredstava za otplatu vanjskog duga, preostalo se raspodjeljuje između entiteta i vlada nižih nivoa vlasti, u skladu sa utvrđenom formulom.

Udio prihoda sa jedinstvenog računa, u skladu sa Zakonom o uplatama na jedinstven račun i raspodjeli prihoda, a prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u F BiH raspodjeljuje se kako slijedi:

- 36,29% FBiH
- 51,23% kantonima
- 8,42% općinama
- 3,90% Direkciji za ceste
- 0,25 % finansiranje funkcija grada Sarajeva

Dio prihoda (51,23%) po temelju indirektnih poreza uplaćenih na poseban račun Budžeta FBiH pripada kantonima u skladu sa kriterijima (čl. 9 Zakona o pripadnosti javnih prihoda u F BiH) i formulama iz čl. 21., 23. i 24. istog zakona.

Dio prihoda (8,42%) po temelju indirektnih poreza uplaćenih na poseban račun Budžeta FBiH pripada općinama u FBiH. Uputstvom o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u prihodima od indirektnim porezima se na godišnjem nivou određuje učešće svake pojedinačne općine u raspodjeli prihoda od indirektnih poreza. Tako određeno učešće Općine Goražde u raspodjeli po godinama je bilo: za 2013.godinu stopa učešća u raspodjeli je 1,199 %, u 2014.godini stopa učešća u raspodjeli je 1,029 %, u 2015.godini stopa učešća u raspodjeli je 1,179 % dok u 2016.godini stopa učešća je 0,806 % odnosno u 2017.godini 0,819 % po istim kriterijima.

Iz navedenog evidentno je smanjenje stope učešća Općine Goražde u raspodjeli ukupnih sredstava u periodu od 2013-2014.godine, dok u 2015.godini imamo povećanje procenta u učešću u raspodjeli, a u 2016.godini znatno smanjenje.

3.1.1.2. Prihodi od indirektnih poreza

Značajan rast prihoda od indirektnih poreza (PDV-a) u Općini Goražde zabilježen je u 2015.godini u iznosu od 2.419.991,08 KM, dok je u 2016.godini došlo do znatnog smanjenja prihoda po ovom osnovu i iznosili su 1.689.690,30 KM.

Za prva tri mjeseca 2017.godine ostvareno je 379.399,93 KM, tako da je realno očekivati do kraja godine ostvarenje ovih prihoda u iznosu cca 1.620.000,00 KM. U projekcijama za 2018.godinu i za naredne dvije godine Služba za finansije, trezor i privredu je predvidjelo minimalan rast ovih prihoda na temelju projekcija Federalnog Ministarstva finansija proslijeđenih posredstvom Ministarstva finansija BPK-a, te na osnovu izvršenja za prva tri mjeseca 2017.godinu, tako da bi u 2018.godini mogli

iznos po ovom temelju bio oko 1.690.000,00 KM, u 2019.godini. 1.850.000,00 KM i u 2020.godini 2.010.000,00 KM.

3.1.2. Prihodi koji se prikupljaju na račun kantona

Pored prihoda od indirektnih poreza, općine participiraju u prihodima od direktnih poreza i to: porez na dobit; porez na dohodak i porezi od imovine, te u prihodima od taksi i naknada, neporeznih prihoda. Prikupljanje i raspodjela direktnih i drugih prihoda se vrši u skladu sa federalnim propisima, te prema kantonalnom Zakonu o pripadnosti javnih prihoda.

3.1.2.1. Porez na dobit

Porez na dobit poduzeća (izuzev banaka i drugih finansijskih organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte, telekomunikacija, iz oblasti igara na sreću i zabavnih igara) predstavlja javni prihod i u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u BPK-a dijeli se u omjeru 50:50 % između Općine i Kantona. Procjenjuje se da će prihodi po ovom osnovu, (na temelju rasta za prva tri mjeseca) do kraja 2017. godine iznositi oko 980.000,00 KM. Za naredne tri godine ovi prihodi projicirani su na temelju mogućeg rasta ukupne privredne aktivnosti i poslovanja privrednih subjekata, tako da bi prihodi od navedenog poreza u 2018. godini bili oko 990.000,00 KM. Procjenjuje se da će ovaj iznos dalje lagano rasti u 2019.godini na iznos od 1.010.000,00 KM, a u 2020.godini na iznos od 1.050.000,00 KM.

3.1.2.2. Porez na imovinu

Porez na imovinu od fizičkih i pravnih lica te porez na imovinu na motorna vozila predstavlja javni prihod i u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u BPK-a dijeli se u omjeru 50:50 % između Općine i Kantona. Procjenjuje se da će prihodi po ovom osnovu, (na temelju rasta za prva tri mjeseca) do kraja 2017. godine iznositi oko 230.000,00 KM. Za naredne tri godine ovi prihodi projicirani su tako da bi prihodi od navedenog poreza u 2018. godini bili oko 232.000,00 KM. Procjenjuje se da će ovaj iznos zadržati i u 2019. i 2020.godini uz blagi porast istih.

3.1.2.3. Porez na dohodak

Porez na dohodak u skladu sa postojećim zakonskim rješenjima, se dijeli između kantona i općine. U Gradu Goražde je ovaj omjer 65,54:34,46 u korist kantona. Ukupna procjena Gradskog prihoda do kraja 2017. godine iznosi oko 1.170.000,00 KM. Ovi prihodi projicirani su u skladu sa očekivanjima o kretanju bruto plaća, zaposlenosti i zaostalih obveza po ovom osnovu, ostvarenja za prva tri mjeseca tekuće godine, te privrednim kretanjima. Procjenjuje se da će ovaj prihod biti oko 1.186.600,00 KM u 2018.godini, a u naredne dvije godine (2019. i 2020.) 1.207.500,00 KM i 1.218.605,00 KM.

3.1.2.4. Prihodi od indirektnih prihoda koji pripadaju Direkciji cesta

Prihodi koji se u skladu sa zakonskim odredbama dijele između kantona i općine. Ovi prihodi projicirani su na bazi izvršenja za 2016.godinu i na bazi izvršenja za prva tri mjeseca tekuće godine. Za 2018.godinu projicirani su u iznosu od 260.000,00 KM, dok za naredne dvije godine ovi prihodi bi iznosili oko 265.000,00 KM u 2019.godini i 270.000,00 KM u 2020.godini.

3.2. Neporezni prihodi

Ova grupa prihoda planirana je na osnovu priliva ostvarenih u proteklom periodu. Za 2018.godinu projicirani su u iznosu od 2.119.690,00 KM. Za naredne dvije godine iznos ovih prihoda bi iznosio oko 2.045.000,00 KM u 2019. i 2.057.000,00 KM u 2020.godini. Ova grupa prihoda podjeljena je na dvije skupine i to : skupinu nenamjenskih prihoda i skupinu namjenskih prihoda.

- U skupinu nenamjenskih neporeznih prihoda pobrojani su prihodi od finansijske i nematerijalne imovine; naknade i takse; prihodi od iznajmljivanja; neplanirane uplate kao i prihodi od pružanja javnih usluga. Za 2018.godinu projicirani su u iznosu od 535.200,00KM. Ovi prihodi su projicirani na temelju očekivane privredne aktivnosti kao i na temelju dosadašnjih kretanja. Za naredne dvije godine iznos ovih prihoda projiciran je u istom iznosu.

- U skupinu namjenskih neporeznih prihoda pobrojane su cestovne naknade i posebne naknade čije su projekcije nadalje obrazložene.

3.2.2. Cestovne naknade

Naknade za upotrebu cesta za vozila pravnih lica i građana, koje se u skladu sa zakonskim odredbama dijele između kantona i općine. Ove naknade planirane su na bazi izvršenja za 2016.godinu i na bazi izvršenja za prva tri mjeseca tekuće godine. Za 2018.godinu projicirane su u iznosu od 100.000,00 KM, a taj trend je zadržan i u 2019. i 2020. godini.

3.2.3. Posebne naknade

Prihodi od posebnih naknada (namjenski prihodi) uključuju: prihodi od iznajmljivanja javnih površina, naknade po osnovu prirodnih pogodnosti-rente, vodne naknade, naknade za korištenje podataka i vršenja usluga iz oblasti katastra, naknade za korištenje šuma, općinske komunalne naknade, posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, prihodi od uplata stranaka za komisije. U okviru ove skupine su i neporezni prihodi (vlastiti prihodi) javnih ustanova. Ove naknade projicirane su na temelju godišnjeg priliva prihoda ostvarenih u proteklom periodu. Za 2018.godinu projicirani su u iznosu od 1.484.490,00 KM, a za 2019.godinu 1.409.800,00 KM i za 2020.godinu 1.421.800,00KM.

U Tabeli: Pregled prihoda za period 2015 -2020.godina dat je analitički plan gore navedenih posebnih naknada po godinama.

Za ove vrste prihoda, potrebno je da budžetski korisnici iz čije nadležnosti se odnose pojedine vrste prihoda, prilikom dostavljanja svojih zahtjeva za izradu Nacrta budžeta, dostave svoje prijedloge za planom istih kao i rashode koji će se realizovati iz pojedine vrste prihoda.

3.3. Tekući transferi i kapitalni primici

Planiranje tekućih transfera i kapitalnih primitaka koji se doznavačavaju sa viših nivoa vlasti je veoma teško jer zavisi od stanja situacije budžeta na višim nivoima, a samim tim mogućnosti doznavačavanja transfera i kapitalnih primitaka u praćenju realizacije projekata koji se realizuju na gradskom nivou. Ovi prihodi projicirani su na temelju godišnjeg priliva prihoda ostvarenih u proteklom periodu odnosno na osnovu izvršenja za 2016.godinu.

U Tabeli: Pregled prihoda za period 2015. - 2020.godina dat je analitički plan gore navedenih tekućih transfera i kapitalnih primitaka po godinama.

Ukupni prihodi Grada Goražde

Na temelju već navedenog, procjenjuje se da će Grad Goražde u 2018. godini imati na raspolaganju ukupno cca 4.664.400,00 KM poreznih i neporeznih prihoda bez posebnih naknada i prihoda i naknada od cesta. U slijedećoj tabeli prikazani su ostvareni porezni i neporezni prihodi u periodu 2015. – 2016., plan istih za 2017.godinu i projekcije poreznih, neporeznih prihoda, posebnih naknada, tekućih transfera i kapitalnih primitaka općine za period 2018. - 2020. godinu.

U ukupnim приходima prikazani su i prihodi tri javne ustanove u grupi posebnih naknada, tekućih transfera i kapitalnih primitaka i iz istih će se financirati njihovi vlastiti rashodi. U 2018.godini projicirani su u iznosu od 672.700,00 KM, u 2019.godini u iznosu od 776.550,00 KM i u 2020.godini u iznosu od 795.500,00 KM.

Tabela: Pregled prihoda za period 2015 - 2020.godine

	Izvršenje 2015.godine	Izvršenje 2016.godine	Plan 2017.godine	Projekcije 2018.godine	Projekcije 2019.godine	Projekcije 2020.godine
A. Porezni prihodi	4.028.362,05	4.225.729,62	3.456.750,00	4.129.200,00	4.336.100,00	4.553.205,00
Prihodi od indirektnih poreza - PDV	2.419.991,08	1.689.690,30	1.611.000,00	1.690.000,00	1.850.000,00	2.010.000,00
Porez na dobit	255.849,54	983.328,86	430.250,00	1.020.300,00	1.045.300,00	1.090.300,00
Porez na dohodak	1.097.874,97	1.290.633,16	1.183.500,00	1.186.600,00	1.207.500,00	1.218.605,00
Porez na imovinu	250.500,86	238.635,85	231.500,00	232.000,00	233.000,00	234.000,00
Ostali porezni prihodi i prihodi po osnovu zaostalih obaveza	4.145,60	23.441,45	500,00	300,00	300,00	300,00
B. Neporezni prihodi	669.052,07	692.260,42	549.100,00	535.200,00	535.200,00	535.200,00
Ukupno porezni i neporezni prihodi (A +B)	4.828.266,72	4.917.990,04	4.005.850,00	4.664.400,00	4.871.300,00	5.088.405,00
C. Porezni prihodi koji pripadaju direkciji cesta	273.845,97	278.680,25	250.000,00	260.000,00	265.000,00	270.000,00
D. Cestovne naknade	102.860,47	133.148,77	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00
E. Posebne naknade (E₁+E₂+...+E₁₁)	1.541.859,98	1.309.138,61	2.402.800,00	1.484.490,00	1.409.800,00	1.421.800,00
E ₁ . Prihodi od iznajmljivanja javnih površina	126.643,08	168.344,71	140.000,00	140.000,00	140.000,00	140.000,00
E ₂ . Naknade po osnovu prirodnih pogodnosti-rente	637.373,76	186.213,88	600.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00
E ₃ . Vodne naknade	179.615,68	163.741,49	160.000,00	160.000,00	160.000,00	160.000,00
E ₄ . Naknade za korištenje podataka i vršenja usluga iz oblasti katastra	110.002,13	85.006,94	100.000,00	95.000,00	95.000,00	95.000,00
E ₅ . Naknade za korištenje šuma	0,00	0,00	30.000,00	0,00	0,00	0,00
E ₆ . Posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	130.716,08	26.846,27	427.300,00	244.890,00	159.800,00	159.800,00
E ₇ . Prihodi od uplata stranaka za komisije	94.969,20	70.141,20	60.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00
E ₈ . Naknada za izgradnju i održavanje skloništa	18.374,39	8.824,70	58.000,00	4.000,00	4.000,00	4.000,00
E ₉ . Općinske komunalne naknade	216.173,53	180.376,40	180.000,00	180.000,00	180.000,00	180.000,00
E ₁₀ . Prihodi od iznajmljivanja imovine i Ostali prihodi od imovine	27.992,13	16.004,08	200.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00
E ₁₁ . Neporezni prihodi Javnih ustanova	0,00	403.638,94	447.500,00	450.600,00	461.000,00	473.000,00
F. Tekući transferi i kapitalni transferi i	882.979,00	1.149.973,56	2.442.100,00	762.100,00	755.550,00	762.500,00

kapitalni primici (F₁ +...+F₄)						
F ₁ Tekući transfer	679.779,00	370.192,32	595.000,00	340.000,00	340.000,00	340.000,00
F ₂ Tekući transferi Javnih ustanova	0,00	18.957,00	51.600,00	44.600,00	45.550,00	47.500,00
F ₃ Kapitalni transferi i Kapitalni primici	203.200,00	678.849,59	1.500.000,00	200.000,00	100.000,00	100.000,00
F ₄ Kapitalni transferi Javnih ustanova	0,00	81.974,65	295.500,00	177.500,00	270.000,00	275.000,00
Ukupno (A+B++C+D+E+F)	7.498.959,54	7.788.931,23	9.200.750,00	7.270.990,00	7.401.650,00	7.642.705,00

Rizici od projekcije prihoda

Najveći rizik po projekcije prihoda naveden u ranijem tekstu je neuspjeh u ispunjavanju ciljeva ekonomskog rasta. Porezni prihodi zavise od unapređenja usklađenosti BiH institucija i entiteta sa jedne strane i svih nivoa vlasti unutar Federacije pogotovo kad su u pitanju prognoze prihoda od indirektnih poreza. Isto tako rizici ostvarenja jesu i povećan povrat PDV-a od predviđenog, nepredviđene promjene poreznih politika (promjene koeficijenata raspodjele indirektnih poreza, nepredviđene promjene i dr.), makroekonomske pretpostavke, razvoj drugih događaja (promjena nivoa zaduženosti, rad porezne administracije i dr.).

4. UPRAVLJANJE POTROŠNJOM

4.1. Zahtjevi budžetskih korisnika

Projekcije odnosno prijedlozi onih Budžetskih korisnika koji su dostavili svoje prijedloge (koje smo naveli u uvodnom djelu) kao i projekcije dva budžetska korisnika (Služba za prostorno uređenje, stambeno –komunalne poslove i raseljena lica, Kabinet Načelnika) koji nisu dostavili svoje zahtjeve, već za koje je Služba za finansije, trezor i privredu projicirala tekuće troškove na bazi izvršenja za 2016.godinu bez namjenskih troškova za sve tri godine, ne planirajući tekuće i kapitalne transfere, dati su u tabelarnom pregledu po glavnim grupama rashoda kako slijedi. U tabelarnom pregledu po glavnim grupama uključene su i projekcije rashoda tri javne ustanove. Ukupne projekcije/zahtjevi po godinama iznose za 2018.godinu u iznosu od 7.253.200,00 KM, za 2019.godinu u iznosu od 7.443.660,00 KM i za 2020.godinu u iznosu od 7.689.860,00KM.

Tabela: Pregled projekcije/prijedloga budžetskih korisnika

Vrsta rashoda/godina	2018.godina	2019.godina	2020.godina
Plaće i naknade troškova zaposlenih i doprinosi poslodavca	3.819.860,00	3.974.610,00	4.109.810,00
Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	1.984.730,00	2.053.650,00	2.125.670,00
Tekući transferi	677.500,00	748.000,00	770.630,00
Kapitalni transferi	70.000,00	70.000,00	70.000,00
Izdaci za kamate	1.500,00	1.500,00	1.500,00
Kapitalni izdaci	699.610,00	595.900,00	612.250,00
UKUPNO	7.253.200,00	7.443.660,00	7.689.860,00

4.2. Smjernice i ograničenje za dostavljanje zahtjeva za izradu nacrtu budžeta

Prilikom projekcija rashoda za 2018.godinu, uvažavajući revidirane projekcije indirektnih i direktnih poreza proslijeđenih od Federalnog Ministarstva finansija posredstvom Ministarstva finansija BPK-a i projekcije prihoda Službe za finansije, trezor i privredu, rashodi budžetskih korisnika (koji se odnose na plate i naknade, izdatke za materijal i usluge, tekuće i kapitalne transfere te kapitalne izdatke koji će se realizovati iz Budžeta Grada Goražde) trebali bi se kretati u granicama projekcije poreznih i neporeznih prihoda odnosno u granicama iznosa od cca 4.664.400,00 KM. Ako na ovaj iznos dodamo projekciju tekućih transfera od kantona, koji su neizvjesne, ograničenje budžetskih korisnika za gore navedene osnove bi se trebalo kretati u granicama iznosa od cca 5.000.000,00 KM.

Ako uzmemo izvršenje rashoda svih budžetskih korisnika za 2016.godinu za plate, naknade troškova zaposlenih i doprinose, kao i za izdatke za materijal i usluge (bez namjenskih rashoda i rashoda javnih ustanova koji se finansiraju iz njihovih vlastitih prihoda) izvršenje je iznosilo 4.443.537,39 KM. U navedeni iznos je uključeno i finansiranje iz budžeta za tri Javne ustanove koje su od 2016.godine preuzete na trezor u iznosu od 653.767,20 KM. Za tekuće transfere (bez namjenskih rashoda) 722.242,26 KM i za kapitalne transfer i kapitalne izdatke (bez namjenskih rashoda i rashoda javnih ustanova koji se finansiraju iz njihovih vlastitih prihoda) 267.193,64 KM. Za izdatke za kamate i izdatke za otplate dugova iznos od 9.392,73 KM. Ukupan iznos po navedenim rashodima za 2016.godinu je iznosio 5.442.366,02 KM.

Na osnovu navedenog zahtjevi budžetskih korisnika za izradu Nacrta Budžeta za 2018.godinu koji se odnose na plate, naknade zaposlenih, doprinose, kao i za izdatke za materijal i usluge bi se trebali kretati u granicama izvršenja za 2016.godinu sa maksimalnim uštedama ako je i gdje je god to moguće. Zahtjevi za izdatke za tekuće transfere te kapitalne transfer i kapitalne izdatke koji se realizuju iz poreznih i neporeznih prihoda i tekućih transfera sa viših nivoa bi se trebali kretati u finansiranju samo onog što je u nadležnosti Općine, te uz maksimalno smanjenje za ovom vrstom finansiranja uz obavezno navođenje izvora finansiranja za ovim vrstama izdataka. Prema projekcijama veoma su mala sredstva za finansiranje ovih vrsta izdataka i ista bi prema projekcijama prihoda za 2018.godinu trebala umanjiti za 40 % u odnosu na izvršenje za 2016.godinu.

Zahtjevi javnih ustanova za sredstvima iz budžeta bi se trebal kretati na bazi izvršenja za 2016.godinu uz što veće smanjenje svojih zahtjeva ako je to moguće.

Iz projekcija posebnih naknada i prihoda i naknada od cesta trebali bi se u istom iznosu planirati i rashodi za te svrhe kao što su: rashodi iz oblasti katastra koji se realizuju iz namjenskih prihoda po osnovu naknade za korištenje podataka i vršenja usluga iz oblasti katastra, rashodi iz oblasti Civilne zaštite koji se realizuju iz posebnih naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, rashodi za usluge popravki i održavanja cesta koji se realizuju iz cestovnih naknada i prihoda koji pripadaju direkciji cesta.

Iz ostalih posebnih naknada kao što su prihodi od iznajmljivanja javnih površina, naknade po osnovu prirodnih pogodnosti-rente, vodne naknade, naknade za korištenje šuma, prihodi od uplata stranaka za komisije trebali bi se realizovati oni rashodi na osnovu kojih se i ubiraju ova vrsta naknada kao i oni rashodi koji se mogu realizovati iz ove vrste posebnih naknada kao što je ulaganje u infrastrukturu ali sve u granicama planiranih sredstava za te namjene.

Iz vlastitih prihoda javnih ustanova trebali bi se realizovati njihovi rashodi, a sve u granicama realizacije istih.

Što se tiče projekata koji bi se trebali realizovati u periodu od 2018. - 2020. godine, a pošto svi budžetski korisnici nisu dostavili svoje prijedloge konkretni projekti koji će se financirati iz budžeta biće utvrđivani prilikom izrade budžeta za svaku godinu pojedinačno. Na osnovu toga i budžetski korisnici bi trebali prilikom dostavljanja svojih zahtjeva za izradu Nacrta Budžeta za 2018.godinu u dijelu koji se odnosi na kapitalne izdatke vezane za projekte koji će se realizovati navesti i izvor finansiranja tih projekata.

Shodno naprijed navedenom, svi budžetski korisnici prilikom dostavljanja svojih zahtjeva za izradu Nacrta budžeta Grada Goražde za 2018.godinu bi se trebali pridržavati gore navedenih smjernica i ograničenja, a sve u cilju što kvalitetnije izrade nacrta budžeta za 2018.godinu.

SLUŽBA ZA FINANSIJE, TREZOR I PRIVREDU